

Hoe zit dat ?!?

In contact met de politie

Lokale Politie

Inhoudsopgave

1	DE POLITIE	3
2	IN WELKE SITUATIES HEB JE CONTACT MET DE POLITIE?	3
2.1	ALS JE SLACHTOFFER BENT VAN EEN MISDRIJF	3
2.2	ALS JE GETUIGE BENT VAN EEN MISDRIJF	4
2.3	ALS JE DADER (OF VERDACHTE) BENT VAN EEN MISDRIJF	4
2.4	ANDERE SITUATIES WAARIN JE IN AANRAKING KAN KOMEN MET DE POLITIE.....	5
2.4.1	<i>In het verkeer</i>	5
2.4.2	<i>Bij een identiteitscontrole</i>	5
2.4.3	<i>Bij een foullering</i>	5
2.4.4	<i>Wanneer je spijbelt</i>	5
2.4.5	<i>Andere</i>	6
3	WAT GEBEURT ER MET MIJN AANGIFTE OF KLACHT?	6
3.1	AANGIFTE VAN NIET STRAFBARE FEITEN (GÉÉN SPRAKE VAN EEN MISDRIJF)	6
3.2	AANGIFTE VAN STRAFBARE FEITEN (EEN VERMOEDEN VAN EEN MISDRIJF).....	6
3.2.1	<i>Misdrijven die minder ernstig zijn of waarvan de dader niet achterhaald kan worden</i>	7
3.2.2	<i>Ernstige en of misdrijven waarbij het parket een meerwaarde heeft</i>	7
4	HOE KAN IK EEN AANGIFTE DOEN?	7

1 De politie

De politie in België is verdeeld in twee niveaus: de lokale en de federale politie.

De lokale politie heeft zeven basistaken:

1. Wijkwerking
2. Onthaal
3. Interventie
4. Slachtofferbejegening
5. Opsporing en onderzoek
6. Handhaven openbare veiligheid
7. Verkeer

De lokale politie is altijd te bereiken via het telefoonnummer 101 of 112 voor noodgevallen. Voor niet dringende zaken kan je de lokale politie bereiken op het hoofdcommissariaat of de wijkposten. Het adres, telefoonnummers of e-mailadres zijn beschikbaar op onze website (of op te zoeken via www.police.be).

De federale politie staat in voor speciale vormen van criminaliteit of als de politie over een groot deel van het land moet optreden.

2 In welke situaties heb je contact met de politie?

2.1 Als je slachtoffer bent van een misdrijf

Als je slachtoffer bent van een misdrijf, kan je als minderjarige zelf klacht indienen bij de politie. Je kan je hierbij eventueel laten bijstaan door een vertrouwenspersoon.

Je bent slachtoffer als iemand jou besteelt, bedreigt, aanvalt, ...

Klacht neerleggen, kan je bij om het even welke politieagent of politiebureau. Klacht neerleggen betekent dat je aan de politie vertelt dat je slachtoffer bent van een misdrijf en dat je wilt dat de politie dit verder onderzoekt. De politie stelt dan een proces-verbaal (P.V.) op over je klacht. In dat P.V. staat alles wat jij vertelt over het misdrijf. Normaal krijg je een gratis kopie mee van jouw verhoor+ waardoor je jouw verklaring kan nalezen. Daarnaast onderzoekt ze jouw klacht om de dader op te sporen zodat hij/zij gestraft kan worden. De politie kan hiervoor onder andere bepaalde personen verhoren.

Een verhoor betekent dat de politie een aantal vragen stelt en je laat vertellen over de gebeurtenis. Voor een verhoor van een minderjarige is geen toestemming nodig van de ouders. Wel probeert de politie de ouders zo snel mogelijk te verwittigen van het feit dat hun minderjarig kind wordt verhoord. De ouders hebben niet het recht om bij het verhoor aanwezig te zijn, maar soms wordt dit wel toegestaan.

Als je slachtoffer bent van een misdrijf, kan je vragen of je een meerderjarige vertrouwenspersoon mag meebrengen naar het verhoor. Bepaalde slachtoffers (van bv. slagen en verwondingen, verkrachting, ontvoering,...) hebben hier zelfs recht op. Dit kan dan alleen geweigerd worden indien dit hun belangen of het onderzoek in gedrang brengt.

Soms maakt de politie gebruik van een audiovisueel verhoor of videoverhoor. Dit betekent dat het verhoor opgenomen wordt met een camera. Hierdoor moeten minderjarige slachtoffers maar één keer hun verhaal doen. Als je 12 jaar of ouder bent moet je hiervoor wel je toestemming geven. Slachtoffers hebben vaak nood aan hulp en begeleiding bij het verwerken van wat er is gebeurd. Sommige politiediensten beschikken zelf over een gespecialiseerde afdeling 'slachtofferbejegening' die je opvangt. Indien de politie je zelf niet kan ondersteunen, zal ze je doorverwijzen naar andere gespecialiseerde diensten.

2.2 Als je getuige bent van een misdrijf

Als je getuige bent geweest van een misdrijf, kan je hiervan zelf aangifte doen bij de politie. In dat geval zal men van je aangifte een P.V. opmaken. De politie noteert hierin alles wat jij kan vertellen over het misdrijf. Na de aangifte krijg je normaal een gratis kopie mee van het verslag van jouw uitleg.

Een getuige is een persoon die iets gezien of meegemaakt heeft in verband met een misdrijf.

Bijvoorbeeld: een diefstal zien gebeuren, een verkeersongeval gezien,...

Wanneer iemand anders jou als getuige aanduidt, kan de politie je hierover verhoren. Als minderjarige getuige kan je vragen of je een meerderjarige vertrouwenspersoon mag meebrengen naar het verhoor. Getuigen van bepaalde misdrijven (zoals slagen en verwondingen, verkrachting, ontvoering, doodslag,...) hebben hier zelfs recht op. Dit kan dan alleen geweigerd worden indien dit het onderzoek schendt. Bovendien kan men ook gebruik maken van het videoverhoor wanneer je getuige was van bepaalde misdrijven. Vanaf 12 jaar moet je hiervoor wel toestemming geven

2.3 Als je dader (of verdachte) bent van een misdrijf

Wanneer de politie een misdrijf vaststelt of wanneer er aangifte wordt gedaan van een strafbaar feit, zal de politie de vermoedelijke daders of verdachten verhoren, ook wanneer deze minderjarig zijn. Dit kan eventueel gebeuren via een videoverhoor. De politie ondervraagt je als verdachte over je betrokkenheid bij het misdrijf, over een eventueel alibi (= waar je was op het tijdstip van de feiten), over eventuele getuigen,... Bij aanvang van het verhoor moet de politie je op je rechten als verdachte wijzen en kort vertellen van wat je verdacht wordt.

Als verdachte heb je tijdens het verhoor geen recht op de bijstand van een vertrouwenspersoon of van je ouders. Je moet, vóór aanvang van het eerste verhoor, wel kunnen overleggen met een advocaat. Bovendien heb je ook recht op bijstand van een advocaat tijdens het verhoor.

Wanneer de politie je verdenkt van of betrapt bij het plegen van een misdrijf, kan ze indien nodig bepaalde van je rechten aantasten. Zo kan ze bv. je identiteit controleren, soms je vingerafdrukken en foto nemen, en je eventueel fouilleren. Verder kan de politie op bevel van de onderzoeksrechter, zoals bv. je woning, kamer of je locker op school, doorzoeken zonder je toestemming. (Dit kan ook wanneer men je op heterdaad betrapt op het plegen van een misdrijf of in een noodsituatie, bv. bij brand.)

Wanneer kan je in een politiecel belanden?	
De openbare orde verstoren of de openbare veiligheid in het gedrang brengen (bv. Omdat je dronken bent)	Verdenking van een misdrijf (bv. Je hebt iemand een gebroken neus geslagen of je hebt een diefstal gepleegd,..)
=	=
BESTUURLIJKE AANHOUDING MAXIMUM 12u	GERECHTELIJKE AANHOUDING MAXIMUM 48u

Wanneer het echt niet anders kan, kan de politie dwangmiddelen (bv. handboeien) of geweld (bv. een houdgreep) gebruiken. Het gebruik van geweld moet altijd in verhouding staan tot het doel en het mag nooit langer duren dan noodzakelijk. Normaal moet de politie je waarschuwen dat men zal overgaan tot het gebruik van geweld. In sommige gevallen kan de politie je ten slotte ook tijdelijk opsluiten in een politiecel of toezichtslokaal. Je ouders of andere personen bij wie je verblijft, kunnen hiervan verwittigd worden. Bij minderjarige is dit verplicht. Meerderjarige hebben de keuze.

Alle informatie die de politie verzamelt over een misdrijf wordt normaal doorgestuurd naar de procureur des Konings (lid van het Openbaar Ministerie, ook O.M. of parket). Deze persoon leidt het opsporingsonderzoek en zal dus beslissen of er verder onderzoek nodig is naar het misdrijf. De procureur beslist ook of de feiten ernstig genoeg en voldoende bewezen zijn om de dader voor de rechtbank te vervolgen.

2.4 Andere situaties waarin je in aanraking kan komen met de politie

2.4.1 In het verkeer

De politie waakt over de veiligheid in het verkeer door bv. te controleren of je goed verlicht rijdt met de fiets, of je (brom-)fiets voldoet aan de veiligheidsvoorschriften,... Indien je niet in orde bent met één van de verkeersvoorschriften, kan je een waarschuwing of een geldboete opgelegd krijgen. Sommige politiekorpsen organiseren ook verkeersklassen om minderjarigen de verkeersregels aan te leren en hen te wijzen op de gevaren in het verkeer.

2.4.2 Bij een identiteitscontrole

Vanaf dat je 15 jaar bent, moet je altijd je identiteitskaart bij je hebben. Maar wanneer de politie een identiteitscontrole houdt, mag je jouw identiteit op om het even welke manier bewijzen. Wanneer de politie twijfelt aan je identiteit mag ze je max. 12 uur ophouden om je identiteit na te gaan. De politie controleert je identiteit wanneer je aangehouden wordt of wanneer je een misdrijf hebt gepleegd. Daarnaast kan de politie je identiteit ook controleren wanneer zij goede redenen heeft om dat te doen (bv. omdat je verdacht wordt van een misdrijf of tijdens een alcohol- of drugscontrole). Soms wordt er ook op het openbaar vervoer een identiteitscontrole uitgevoerd. Deze controles worden dan meestal uitgevoerd door de veiligheidsdiensten verbonden aan het openbaar vervoer.

2.4.3 Bij een foullering

Eén van de taken van de politie is waken over de veiligheid. De politie kan dit o.a. doen door een foullering. Dit betekent dat een politieagent jouw lichaam, kleren en/of bagage onderzoekt. Het kan hierbij gaan om een veiligheidsfoullering of een gerechtelijke foullering.

Veiligheidsfoullering

Hierbij gaat de politie op zoek naar wapens en gevaarlijke voorwerpen (bv. messen, pepperspray, ...) die de openbare orde kunnen verstoren. Dit duurt max. 1u en zeker niet langer dan noodzakelijk.

Gerechtelijke foullering

Dit kan als de politie iemand gerechtelijk aanhoudt of wanneer er ernstige vermoedens zijn dat een persoon in het bezit is van voorwerpen die gebruikt werden om een misdrijf te plegen of die dit misdrijf kunnen bewijzen (bv. gestolen voorwerpen). Dit duurt max. 6u en zeker niet langer dan noodzakelijk.

2.4.4 Wanneer je spijbelt

Samen met de scholen en het CLB werkt de politie eraan om spijbelen te voorkomen. De politie voert geregeld controleacties uit op straat. Wanneer je dan betrapt wordt op spijbelen, kunnen ze je vragen om mee te komen naar het politiebureau voor een gesprek. De politie verwittigt dan ook je ouders en de school.

2.4.5 Andere

Naast de hierboven opgesomde situaties, kan je ook nog in contact komen met de politie omwille van een aantal andere zaken. De politie waakt bijvoorbeeld over de openbare orde en veiligheid bij openbare evenementen zoals fuiven en betogingen. Je moet voor het organiseren van deze evenementen normaal toestemming vragen aan de gemeente waar je ze wil organiseren.

De politie staat verder ook de gerechtsdeurwaarder bij tijdens het uitoefenen van zijn functie (bv. als hij spullen in beslag moet nemen,...);

3 Wat gebeurt er met mijn aangifte of klacht?

De politie zal je klacht of aangifte altijd registreren en onderzoeken. We bezorgen je ook de nodige documenten voor je verzekering of advocaat. Maar niet alle dossiers gaan naar het parket voor vervolging. Soms blijven de gegevens bewaard bij de politie.

Sinds het instroombeleid van het parket in Turnhout zijn er verschillende procedures voor de afhandeling van een klacht of aangifte. Belangrijke regel hierbij is of er sprake is van een misdrijf (een concreet strafbaar feit) of niet.

3.1 Aangifte van niet strafbare feiten (géén sprake van een misdrijf)

Burgers doen vaak een beroep op de politie om allerlei conflicten op te lossen zonder dat er strafbare feiten werden gepleegd (bv. burenruzie). Ook advocaten en verzekeraars gaan er vaak vanuit dat de politie vaststellingen doet zonder dat er sprake is van een misdrijf. Aangezien het parket niet bevoegd is voor zaken die geen misdrijf zijn, blijft het dossier bij de politie.

Bijvoorbeeld:

- Waterschade door een lek bij de buur
- Een ex die de kinderen niet komt ophalen op het afgesproken tijdstip
- Caféruzies zonder geweld
- Niet nakomen van huurcontract
- Verlaten van de echtelijke woonst
- Niet naleven van vonnissen van het vredegerecht, de arbeidsrechtbank, ...

Afhandeling:

De politie registreert deze feiten in een meldingsverslag en zal nagaan of andere (gemeente)diensten of hulpverleningsinstanties moeten worden ingelicht. Je krijgt een kopie van de melding.

Het dossier gaat niet naar het parket. De gegevens blijven bewaard bij de politie. Als de situatie later escaleert, kan de politie altijd verwijzen naar eerdere meldingen.

3.2 Aangifte van strafbare feiten (een vermoeden van een misdrijf)

Als er sprake is van een concreet strafbaar feit, zal de politie een (vereenvoudigd) proces-verbaal opstellen. Maar wanneer uit grondig politieonderzoek blijkt dat er geen bruikbare opsporingsaanwijzingen zijn, of de verdachte niet achterhaald kan worden, blijft het dossier bij de politie. Een dossier zonder verdachte kan immers niet vervolgd worden. Ook bij een aantal relatief minder ernstige misdrijven stelt het parket geen vervolging in. Sommige feiten kunnen wel bestraft worden met een Gemeentelijke Administratieve Sanctie (GAS). Dossiers met opsporingsindicaties en/of met gekende verdachte(n) worden wel steeds aan het parket overgemaakt dat zal beslissen over de verdere vervolging.

3.2.1 Misdrijven die minder ernstig zijn of waarvan de dader niet achterhaald kan worden

Bijvoorbeeld:

- Diefstal van een fiets met onbekende dader
- Slagen en verwondingen zonder werkonbekwaamheid
- Beschadiging van een voertuig door onbekende

Afhandeling:

De politie doet een onderzoek en stelt een vereenvoudigd proces-verbaal op waarvan je een kopie krijgt. Opgelet: dit is de enige kopie die de politie zal afgeven. Je bezorgt dit attest zelf aan je verzekering of advocaat. Het vereenvoudigd proces-verbaal blijft bij de politie en wordt niet overgemaakt aan het parket. Dit betekent dat het parket geen gevolg aan je klacht zal geven, behalve wanneer er nieuwe elementen zijn (bv. de identificatie van de dader van het misdrijf).

3.2.2 Ernstige en of misdrijven waarbij het parket een meerwaarde heeft

Bijvoorbeeld:

- Diefstal in woningen, bedrijven en scholen met bekende dader
- Verkeersongeval met gewonden
- Slagen en verwondingen met bekende dader en of werkonbekwaamheid
- Moord of doodslag
- Zware branden met groot nadeel
- Problematische opvoedingssituatie
- Onrustwekkende verdwijningen

Afhandeling:

De lokale politie stelt een proces-verbaal op en onderzoekt de klacht grondig. Je kan je tijdens het verhoor laten registreren als benadeelde persoon. Je ontvangt een kopie van je verklaring.

De politie zal het proces-verbaal naar het parket sturen. Via een schriftelijk verzoek aan het parket kan je informatie over het verloop van het onderzoek en de eindbeslissing krijgen. Dit kan je ten vroegste een maand na de feiten aanvragen.

4 Hoe kan ik een aangifte doen?

Er zijn drie manieren waarop je aangifte kan doen:

1. **Op het commissariaat** na het maken van een afspraak. **Maak hier je afspraak;**
2. **Online politieloket**, voor bepaalde feiten kan je aangifte doen via het online politieloket;
3. Ter plaatse, bij dringende interventies of misdrijven waarbij vaststellingen nodig zijn komt de politie ter plaatse.

5 Bijlage(s)

Schema aangifte

Je doet aangifte bij de politie...

van niet strafbare feiten (geen misdrijf)	...van strafbare feiten (een vermoeden van een misdrijf)	
	Misdrijven die minder ernstig zijn en/of waarvan de dader niet achterhaald kan worden	Misdrijven waarvan na onderzoek blijkt dat het parket een meerwaarde kan bieden. Maar ook zeer ernstige misdrijven, ingewikkelde feiten of daden gepleegd door minderjarigen
↓	↓	↓
<p>Bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Waterschade door een lek bij de buur - Een ex die de kinderen niet komt ophalen op het afgesproken tijdstip - Caf�eruzies zonder geweld - Verlaten van de echtelijke woonst - Niet naleven van vonnissen van het vredegerecht, de arbeidsrechtbank,.. - ... 	<p>Bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Diefstal van een fiets, handtas of uit een voertuig met onbekende dader - Slagen met geringe gevolgen en onbekende dader - ... 	<p>Bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Diefstal in woningen, bedrijven en scholen met bekende dader - Cannabisplantage - Verkeersongeval met gekwetsten - Bedreigingen - Slagen en verwondingen (vechtpartij) met bekende daders - Moord of doodslag - Zware brand met groot nadeel - Verontrustende opvoedingssituatie - Onrustwekkende verdwijning
↓	↓	↓
<p>De politie registreert dit in een meldingsverslag en zal nagaan of andere (gemeente) diensten of hulpverleningsinstanties moeten worden ingelicht. Je krijgt een kopie van de melding.</p>	<p>De politie doet een onderzoek en stelt een vereenvoudigd PV op waarvan je een kopie krijgt. Opgelet: dit is de enige kopie die de politie zal afgeven. Je bezorgt dit attest zelf aan je verzekering of advocaat.</p>	<p>De lokale politie stelt een proces-verbaal op en onderzoekt de klacht grondig. Je kan je tijdens het verhoor laten registreren als benadeelde. Je ontvangt een kopie van je verklaring.</p>
<p>Dossier gaat niet naar parket.</p> <p>De gegevens blijven bewaard bij de politie. Als de situatie later escaleert, kan de politie altijd verwijzen naar eerdere aangiftes of klachten.</p>	<p>Proces-verbaal wordt verstuurd naar parket.</p> <p>Via een schriftelijk verzoek aan het parket kan je informatie over het verloop van het onderzoek en de eindbeslissing krijgen. Dit kan ten vroegste een maand na de feiten aanvragen.</p>	